

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์ : รูปแบบการท่องเที่ยวชุมชนบ้านนาทะเล โดยความร่วมมือของชุมชนบ้านนาทะเล หมู่ 5 ตำบลชัยภูมิ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ : นางพรรณิ จุฑานนท์

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชูสิทธิ์ ชูชาติ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรนภา พรหมมา	กรรมการ

ISBN : 974 - 9642 - 35 - X

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพชุมชนและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวบ้านนาทะเล เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านนาทะเล หมู่ 5 ตำบลชัยภูมิ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา วิธีการศึกษาใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและแบบไม่มีส่วนร่วม การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การจัดเวทีชาวบ้าน โดยความร่วมมือของคนในชุมชนบ้านนาทะเล ในการเป็นผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้ร่วมตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) และเป็นผู้ร่วมวิจัย ผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

1. ชุมชนบ้านนาทะเล มีศักยภาพที่สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ โดยพบว่าปัจจัยที่มีผลในการทำให้ชุมชนเกิดศักยภาพประกอบด้วย

1.1 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น ที่คนในชุมชนได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ และสามารถดำรงรักษาไว้ได้อย่างสมบูรณ์ ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรมจากภายนอก เช่น ภูมิปัญญาเกี่ยวกับอาหารพื้นบ้านและวัฒนธรรมการกิน ภูมิปัญญาเกี่ยวกับงานหัตถกรรม เป็นต้น

1.2 ความเข้มแข็งของชุมชน เนื่องจากเป็นชุมชนที่พึ่งตนเองได้ทางเศรษฐกิจ ประกอบกับมีความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน มีผลให้คนในชุมชนภายใต้การนำของผู้ประกอบการอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ มีความกระตือรือร้นและพร้อมให้ความร่วมมือกันเพื่อพัฒนาชุมชนในด้านการท่องเที่ยว

2. เมื่อพิจารณาศักยภาพที่ชุมชนมีอยู่ เพื่อนำไปศึกษาหารูปแบบการท่องเที่ยวชุมชน และกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่ารูปแบบที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับศักยภาพชุมชน มี 2 รูปแบบ ได้แก่ แบบไม่ค้างคืน และแบบค้างคืนในชุมชน กิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้น สำหรับนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์กับภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่าง ๆ ภายใต้การดำเนินการของคนในชุมชน ที่ได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการท่องเที่ยว และการจัดการการท่องเที่ยว โดยได้รับการอบรมและการศึกษาดูงานในพื้นที่ตัวอย่าง

แต่อย่างไรก็ตามรูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่กำหนดขึ้นต้องนำไปทดลองปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เกิดความเหมาะสมกับทุนทางสังคมที่ชุมชนมีอยู่ให้มากที่สุด และต้องระมัดระวังถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในลักษณะที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชุมชน

ABSTRACT

Title : Models of Community Based Tourism with Community Cooperation in Ban Na-talay, Tambol Chaichoompol, Lub-lae District, Uttaradit Province

Author : Mrs. Pannee Juthanont

Degree : Master of Arts (Community Research and Development)

Thesis advisor and committee :

Assistant Professor Dr. Ruangdet Wongla	Chairman
Assistant Professor Choosit Choochat	Committee
Assistant Professor Dr. Chartnapa Promma	Committee

ISBN : 974 - 9642 - 35 - X

The purpose of this research was to study the community's tourism potential and its situation toward tourism in order that the people could use the obtained information to determine the design of tourism activities. The data was collected by means of interviews, observation, group discussions, and a people's forum. The investigator triangulation was used in that the people gave the information to the researcher and also checked the correctness of the information as well. The findings showed that :

1. Ban Natale has enough potential to become a tourist attraction because of the following two reasons :

1.1 The local wisdom was unique. This wisdom, inherited from their ancestors, and was still well- maintained despite the influence of outside cultures and changing society. This includes, local foods, pattern of consumption, and handicrafts.

1.2 As this community practices self – sufficiency, it had its own strength.

The people in the community possess pride in their local wisdom. Thus, they were eager to cooperate to develop their community to be a tourist attraction.

2. According to the community potential, two design concepts for attracting tourists were determined. They were a one-day trip and spending an over night in the community. The activities arranged should relate to the variety of the local wisdom. The persons involved should be well – trained about tourism.

However, these tourism activities should be first tried out and developed to fit the social cost as much as possible. These must proceed with great caution since the activities affect and change the way of living of the community.